

A-krimssenteret i Oslo

A-krim i varebilbransjen i 2022

A-krim i varebilbransjen i 2022

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	4
Innledning	5
Om bransjen	6
Kontrollvirksomhet i 2022	7
Omfanget av arbeidslivskriminalitet i varebilbransjen i 2022	7
Kriminalitetstyper og overtredelser	8
Skattekriminalitet	8
Skatte- og avgiftsrestanser	8
Trygdesvindler	9
Brudd på arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter	9
Utnyttelse av arbeidstakere	9
Omgåelse av arbeidsgiveransvaret	10
Veien videre	11

Sammendrag

A-krimssenteret har i samarbeid med Statens vegvesen gjennomført jevnlig kontroll i varebilbransjen gjennom året 2022. Kontrollene er gjennomført på Statens vegvesens kontrollpunkter i Oslo og Lillestrøm i februar, april, mai, august og november 2022. To av kontrollene har hatt oppmerksomhet på utnyttelse av sårbare arbeidstakere og fire har hatt oppmerksomhet på innkreving av ubetalte krav til staten. Hensikten har vært å

- kartlegge bransjen og omfanget av arbeidslivskriminalitet
- forebygge arbeidslivskriminalitet og utnyttelse av sårbare arbeidstakere
- minske trusselaktørers handlingsrom til å begå arbeidslivskriminalitet
- benytte virkemidler på stedet
- avdekke saker som følges opp på a-krimssenteret

Rapporten kan leses som en situasjonsbeskrivelse av varebilbransjen i Oslo og omegn. Det innebærer at datagrunnlaget for rapporten er basert på informasjon som er innhentet under- og i etterkant av kontrollene. Dette gir en god indikasjon på status i bransjen. Kontrollene har avdekket et bredt spekter av arbeidslivskriminalitet, herunder

- svart arbeid
- uteholdt omsetning (svart omsetning)
- unndragelse av skatter og avgifter
- indikasjoner på trygdesvindler
- brudd på arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter
- utnyttelse av sårbare arbeidstakere

Totalt er 182 virksomheter og 275 personer fordelt på 51 nasjonaliteter blitt kontrollert. 88 prosent av de kontrollerte personene er utenlandske statsborgere, der majoriteten er fra Polen og Romania.

På grunn av det store antallet som ble kontrollert, er det ikke blitt gjort utvidede undersøkelser av alle. Det er derfor mulig at omfanget av arbeidslivskriminalitet er større enn det som er omtalt i denne rapporten.

Varebilbransjen har vært hyppig kontrollert av myndighetene de seneste årene og flere medier har hatt oppmerksomhet på forholdene i bransjen¹. Siden a-krimssenterets rapport om varebilbransjen ble offentliggjort i 2019 ser vi ikke store endringer i kriminalitetsbildet i 2022. Det er fortsatt et stort handlingsrom for kriminelle aktører til å begå skatte- og avgiftskriminalitet, trygdesvindler og brudd på arbeidsmiljøloven. Det er også en bransje med høy risiko for utnyttelse av sårbare arbeidstakere.

A-krimssenteret vurderer at de fleste som ble kontrollert uten å være registrert med arbeidsforhold og lønn, arbeidet svart. I enkelttilfeller mottok de stønader fra NAV uten å melde fra om arbeid. Det vurderes at utfordringen med bruk av svart arbeidskraft og brudd på arbeidsmiljøloven fortsatt er stor i varebilbransjen, til tross for at myndighetene har prioritert kontroll av næringen gjennom flere år.

Funnene fra Statens vegvesen indikerer at en stor andel av kjøretøyene som benyttes i næringsvirksomhet er i dårlig stand, har overlast eller bruksforbud, noe som utgjør en risiko for trafiksikkerheten.

Kontrollene viser at en del utenlandske borgere utnyttes av etablerte norske transportaktører. De ønsker tilgang til utenlandsk arbeidskraft som kan kjøre lange dager for en lav inntekt. A-krimssenteret mener det er en betydelig utfordring i varebilbransjen at norske oppdragsgivere utnytter utenlandske borgere og omgår arbeidsgiveransvaret for å oppnå økonomisk profitt.

Stikkprøvekontroller viser at kontrollene har virket forebyggende fordi flere personer i ettertid har

- fått innrapportert lønn
- meldt fra om arbeidede timer i meldekort til NAV
- blitt registrert i Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret
- innbetalt ubetalte krav i etterkant av kontrollene

¹ [Klassekampen gransker transportbransjen](#)

A-krimssenteret mener kontrollene også har bidratt til å redusere kapasiteten til kriminelle aktører i bransjen gjennom

- innkreving av ubetalte krav til staten
- igangsatte tilsyn
- bruksforbud på kjøretøy
- anmeldelser for kjøring uten gyldig førerkort

A-krimssenterets inntrykk er at standarden i bransjen er langt under det man kan forvente av en profesjonisert bransje, og at det fortsatt er store utfordringer knyttet til kriminalitet og utnyttelse av sårbare arbeidstakere.

Innledning

Arbeidslivskriminalitet er definert som handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, gjerne utført organisert, som utnytter arbeidstakere eller virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturen². Arbeidslivskriminalitet har alvorlige konsekvenser for enkeltmennesket, men også for samfunnet som helhet, og er ødeleggende for den delen av næringslivet som ønsker å drive lovlig og seriøst.

Rapporten er utarbeidet av A-krimssenteret i Oslo. A-krimssenteret er et tverretatlig samarbeid, bestående av medarbeidere fra Arbeidstilsynet, NAV, politiet, Skatteetaten og Tolletaten. A-krimssenteret i Oslo har tidligere publisert en offentlig rapport som omhandler kriminalitet i varebilbransjen³, samt bidratt til en veileder for hovedleverandører og oppdragsgivere i bransjen.⁴

Figur 1: Arbeidslivskriminalitet i transportbransjen – varebilsegmentet (2019), Veileder – Forebygging av kriminalitet i varebilbransjen – råd og tiltak for hovedleverandører og oppdragsgivere (2022).

2 [Strategi mot arbeidslivskriminalitet, 2015](#)

3 [A-krim i transportbransjen – Varebilsegmentet \(2019\)](#)

4 [Forebygging av kriminalitet i varebilbransjen \(2022\)](#)

Rapporten omhandler godstransport med kjøretøy under 3,5 tonn, heretter omtalt som «varebilbransjen»⁵. Varebilbransjen er ikke omfattet av reguleringene som gjelder tyngre kjøretøy. Det innebærer at oppdragsgivere ikke har en lovpålagt plikt til å følge opp lønns- og arbeidsvilkår hos innleide underleverandører (påseplikt). Det er også lave kompetansekrav, ikke krav til minstelønn, kjøre- og hviletid eller fartsskriver, som på tyngre kjøretøy.⁶

Om bransjen

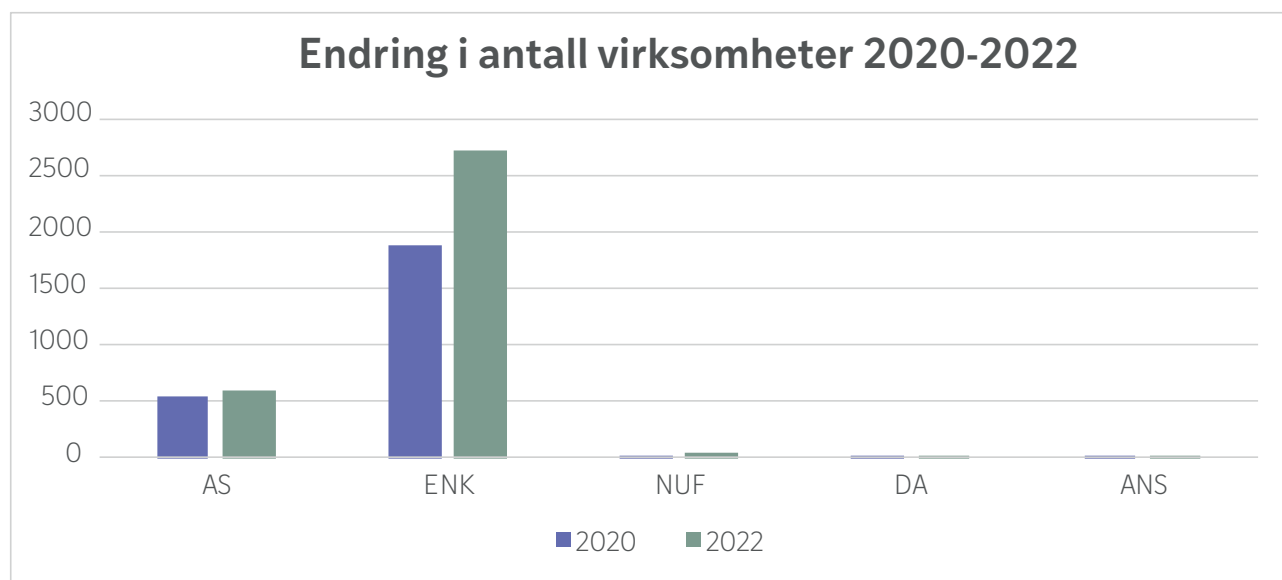
Minstelønnen for sjåfører av kjøretøy over 3,5 tonn er 196,50 kroner, og er gjeldende for arbeidstakere i tungtransportnæringen, men ikke for selvstendig næringsdrivende. At varebilbransjen er ikke omfattet av de samme reguleringene som gjelder tyngre kjøretøy, øker handlingsrommet for kriminelle aktører til å utnytte sine arbeidstakere eller underleverandører.

Antall virksomheter registrert i a-krimcenterets geografiske område⁷ per 01.01.20 var 2522. Dette inkluderer organisasjonsformene

- aksjeselskap (AS)
- enkeltpersonforetak (ENK)
- norsk utenlandskregistrert foretak (NUF)
- delt ansvar (DA)
- ansvarlig selskap (ANS)

I løpet av to år har antall registrerte virksomheter økt med over 34 prosent, fra 2522 til 3400. Antall enkeltpersonforetak har økt mest, med 44 prosent, eller 831 virksomheter i perioden.

Det er vanskelig å anslå nøyaktig antall virksomheter innenfor bransjen i a-krimcenterets geografiske område. Dette er fordi virksomheter kan være registrert under en annen eller feil næringskode, og fordi næringskodene innbefatter både varebiler og lastebiler.

Figur 2: Antall virksomheter fordelt på ulike organisasjonsformer 2020-2022

Figur 2 viser at antallet enkeltpersonforetak har økt kraftig under koronapandemien⁸. Økning i antallet enkeltpersonforetak kan medføre økt konkurranse innad i varebilbransjen, og dermed øke risikoen for utnyttelse, fordi virksomhetene underbyr andre aktører for å vinne anbud.

5 Varebilbransjen innbefatter 53200 Andre post- og budbiltjenester, 49.41 Godstransport på vei og 49.420 Flyttetjenester

6 Godstransport på vei over 3,5 tonn er regulert gjennom [Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei](#)

7 Oslo, Asker og Bærum

8 Det er ukjent hvor stort antall enkeltpersonforetak som har hatt aktivitet i perioden.

Kontrollvirksomhet i 2022

A-krimssenteret i Oslo har gjennomført kontroll av varebiler i februar, april, mai, august og november i 2022 gjennom seks kontroll dager. Formålet ved kontrollene har vært å

- kartlegge bransjen og omfanget av arbeidslivskriminalitet
- forebygge arbeidslivskriminalitet og utnyttelse av sårbare arbeidstakere
- minske trusselaktørens handlingsrom til å begå arbeidslivskriminalitet
- benytte virkemidler på stedet
- avdekke saker som følges opp på a-krimssenteret

Kontrollene er gjennomført i samarbeid med Statens vegvesen på trafikkstasjoner i Oslo og Lillestrøm, samt på terminalområder i Lørenskog. Kontrollene er avholdt på ukedager, i helger, på dagtid og kveldstid. Kontrollene hadde oppmerksomhet på ulike områder, henholdsvis utnyttelse av arbeidstakere og innkreving av ubetalte krav til staten.

De fleste virksomheter som er kontrollert, har vært enkeltpersonforetak og aksjeselskap med få ansatte. Enkeltpersonforetakene har i all hovedsak kjørt transportoppdrag på vegne av en oppdragsgiver.

Det er gjennomført kontroll av totalt 182 virksomheter og 275 personer fordelt på 51 nasjonaliteter. 88 prosent av de kontrollerte personene er utenlandske statsborgere, der majoriteten er fra Polen og Romania.

Omfanget av arbeidslivskriminalitet i varebilbransjen i 2022

A-krimssenteret kan oppsummere sin kontrollvirksomhet med følgende tall:

Kontrollperiode	Februar	April	Mai	August	November	Totalt
Antall kontrollerte varebiler	14	26	34	31	90	195
Antall kontrollerte personer	17	40	42	40	136	275
Indikasjoner på svart arbeid	47 %	27,5 %	14,3 %	27,5 %	32,4 %	29 %
Indikasjoner på trygdesvindel	5,8 %	7,5 %	4,7 %	12,5 %	4,4 %	6,2 %
Indikasjoner på brudd på arbeidsmiljøloven	78,5 %	23 %	5,8 %	29 %	32,2 %	29,2 %
Ubetalte skyldige krav*	1,5	-**	4	4,9	18,2	28,6

Tabell 1: Samlet oversikt over antall kontrollerte, samt brudd på ulike etaters regelverk i prosent. * I millioner norske kroner **Ubetalte skyldige krav ble ikke kontrollert i april.

Statens vegvesen kontrollerte blant annet overlast, kjøretøyets tekniske stand og førerkort. Deres funn oppsummeres i tabell 2⁹.

Kontrollperiode	Februar	April	Mai	August	November	Totalt
Antall kontrollerte varebiler	30	54	46	44	90	264
Skriftlig mangel/rapport	63,3 %	74 %	65,2 %	52,2 %	75,5 %	68,18 %
Antall kontrollerte med bruksforbud	36,6 %	29,3 %	17,4 %	61,3 %	41,1 %	37,50 %
Antall kontrollerte med gebyr	23,3 %	22,2 %	17,4 %	13,6 %	21,1 %	19,7 %
Antall kontrollerte med anmeldelse	0	9,2 %	2,1 %	15,9 %	10 %	8,3 %

Tabell 2: Samlet oversikt over kontrollvirksomhet fra Statens vegvesen.

9 Statens vegvesen kontrollerte flere varebiler under de tverretatlige kontrollene enn a-krimssenteret.

Kriminalitetstyper og overtredelser

Skattekriminalitet

Kontrollene gir indikasjoner på et betydelig omfang av svart arbeid. Arbeid uten å være registrert, ha identitetsnummer eller egen virksomhet gir sterke indikasjoner på utstrakt svart arbeid i bransjen:

- 29 prosent av de kontrollerte sjåførene og hjelpemennene var ikke registrert med et arbeidsforhold¹⁰ eller med lønn¹¹ på kontrolltidspunktet.
- Enkelte av de kontrollerte manglet norsk personnummer eller d-nummer¹².
- Et fåtall kontrollerte erkjente at de faktisk jobbet svart.

Enkelte av de kontrollerte personene opplyste at de hadde første dag på jobb eller at de var med sjåføren som en venn og ikke jobbet, og at de derfor ikke var registrert med arbeidsforhold. Noen sjåfører forklarte at de kun jobbet i prøvetid for arbeidsgiver, men at de snart ble ansatt.

Omtrent 98 prosent av de kontrollerte virksomhetene var registrert i Merverdiavgiftsregisteret (Mva-registeret) på kontrolltidspunktet. Skatteetatens prosess for registreringsløsning for merverdiavgift (Mva) er i stor grad automatisert. Skatteetaten har sett at virksomheter tar betalt for merverdiavgift, men ikke betaler dette til myndighetene. Oppdragsgiver krever derimot fradrag for merverdiavgift som de betaler til underleverandør. Dette resulterer i tap av merverdiavgift for statskassen.

Skatte- og avgiftsrestanser

Ved kontroll av virksomheter som skyldte offentlige krav, enten merverdiavgift, skatt eller krav til Statens Innkrevingssentral (SI), benyttet Skatteetaten utlegg¹³ og konkurs som virkemidler.

På kontrolltidspunktene¹⁴ var samlet skyldig beløp omtrent 28,6 millioner kroner til staten blant de kontrollerte virksomhetene. Dette fordelte seg på 89 aksjeselskap, seks norskregistrerte utenlandske foretak og 59 enkeltpersonforetak/privatpersoner. I etterkant av kontrollene¹⁵ har

- Skatteetaten avholdt utleggsforretninger med utlegg i biler, fordringer eller innestående på konto med over 560 000 kroner. Det ble også nedlagt utleggstrekk på et enkeltpersonforetak.
- Det blitt åpnet fire konkurser etter begjæring fra Skatteetaten.
- Over 8,4 millioner kroner blitt innbetalt på eget initiativ fra virksomhetene etter at de ble kontrollert. Flere innbetalinger kom etter at Skatteetaten tok kontakt med oppdragsgivere for å undersøke muligheter for utlegg i utestående fordringer.

Det kan se ut som om enkelte aktører i bransjen har som «forretningsmodell» å drive næringsvirksomhet uten å betale skatter og avgifter til de slås konkurs av myndighetene. I mange tilfeller etablerer disse aktørene raskt en ny virksomhet, og viderefører driften. På den måten kan en drive næringsvirksomhet uten å betale skatter og avgifter over lengre perioder. I aksjeselskap blir utbetalte krav slettet ved konkurs¹⁶

¹⁰ I Arbeidstaker- og arbeidsgiverregisteret.

¹¹ Innrapportert i A-melding.

¹² D-nummer utstedes til personer som planlegger å oppholde seg i Norge mindre enn 6 måneder eller planlegger å oppholde seg lengre enn 6 måneder, men ikke oppfyller vilkårene for å få tildelt et fødselsnummer.

¹³ Nedlagt utleggstrekk betyr at arbeidsgiver eller oppdragsgiver trekker lønn eller godtgjørelse for oppdrag. Avholdt utleggsforretning betyr at Skatteetaten tar verdier fra en person eller virksomhet, for eksempel en bil eller andre verdier.

¹⁴ Med unntak av kontrollen i april.

¹⁵ Per 31.12.22

¹⁶ Dette gjelder kun ved drift av aksjeselskap (AS). I drift av enkeltpersonforetak (ENK) vil kravene være personlig på innehaver.

En virksomhet skyldte 757 417 kroner da de ble kontrollert av A-krimsentret. Tidligere var virksomheten alltid for sent med innbetalinger, og Skatteetaten måtte avholde flere utleggsforretninger og varsle om mulig med konkursbegjæring. Skatteetaten tok utlegg i en faktura på 304 606 kroner og det ble også sendt konkursbegjæring da fakturaen ikke dekket kravet. Skatteetaten fikk fullt oppgjør. Etter at det ble tatt utlegg i fakturaen har virksomheten betalt skatter og avgifter raskere etter forfall enn tidligere. Dette kan ha å gjøre med at aktøren vet at dette kan skje igjen, og at det er ubehagelig at myndighetene tar kontakt med virksomhetens oppdragsgiver, da de ikke vil risikere å miste oppdraget/kontrakten.

Trygdesvindel

De fleste stønadene fra NAV kan kombineres med arbeid, så lenge NAV informeres om dette. En indikasjon på trygdesvindel er at en person jobber svart samtidig som vedkommende mottar stønad fra NAV. At personen er i arbeid blir ikke meldt inn til NAV, og personen får dermed utbetalt stønader vedkommende ikke har rett på.

Under kontrollene ble det oppdaget personer som ikke hadde ført timer på meldekortene, eller som begynte med det etter at de hadde blitt kontrollert. A-krimsentret mener at kontrollene dermed har hatt en forebyggende effekt.

Brudd på arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter

Funn fra kontrollene som er gjennomført underbygger at det foregår brudd på arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter gjennom brudd på

- arbeidstidsbestemmelser
- manglende overtidsgodtgjørelse
- manglende eller mangelfulle arbeidskontrakter
- manglende lønns slipper
- omgåelse av arbeidsgiveransvaret

En person opplyste å være ansatt som sjåfør i et transportforetak. Sjåføren opplyste å jobbe 60 timer i uken. Han hadde ikke arbeidskontrakt og mottok ikke lønns slipper og fikk ikke utbetalt overtid. Han opplyste selv at han var utnyttet av arbeidsgiver.

Utnyttelse av arbeidstakere

Personer som arbeider i transportbransjen er ofte nyankomne eller har kort botid i Norge. De mangler også nettverk og kunnskap om språk, rettigheter og plikter knyttet til norsk arbeidsliv. Arbeidet de utfører er ofte fysisk tungt, og har forhøyet risiko for skader eller sykdom.

De gjennomførte kontrollene viser at utnyttelse av arbeidstakere kan skje på ulike måter:

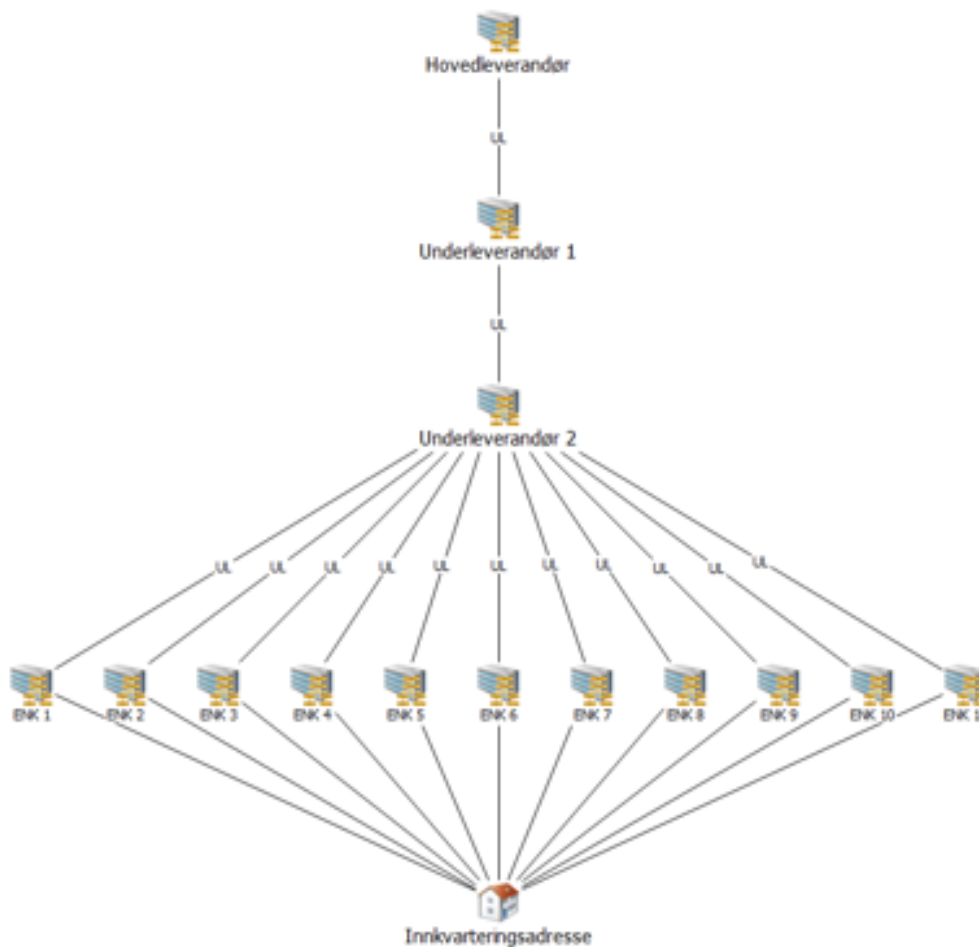
- lav lønn eller inntekt
- brudd på innkvarteringsregelverket
- brudd på arbeidstidsbestemmelsene
- manglende overtidsbetaling
- omgåelse av arbeidsgiveransvaret
- eller en blanding av disse

Flere av de kontrollerte personene oppgir at de har svært lav lønn, eller at de som selvstendig næringsdrivende fakturerer for lave beløp. En stor andel av de kontrollerte personene var utenlandske, med liten tilknytning til Norge og med manglende språkferdigheter. I noen tilfeller ble sjåføren også innkvartert av oppdragsgiver. Dette øker avhengighetsforholdet til oppdragsgiver, noe som igjen kan øke risikoen for at sjåføren blir utnyttet.

Omgåelse av arbeidsgiveransvaret

Omgåelse av arbeidsgiveransvaret skjer ved at personer som har det som likner på et tradisjonelt ansettelsesforhold blir oppfordret, lurt eller tvunget til å opprette et enkeltpersonforetak. Her må de selv fakturere oppdragsgiver, som i realiteten er arbeidsgiver. Ofte har de liten kunnskap om hvordan de skal drive næring, og oppdragsgiver fungerer dermed som tilrettelegger.

Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningsssenter (NTAES) har advart mot denne utviklingen. De skriver at «Bruk av enkeltpersonforetak (ENK) som omgåelse av allmenngjøring og arbeidsmiljølov, er fortsatt til stede i arbeidslivskriminaliteten. Arbeidstakere blir bedt om å etablere ENK enten i hjemlandet, eller etter ankomst til Norge. I flere tilfeller styrer ikke innehaver av ENK egne oppdrag, tidsbruk, utførelsen av arbeidet eller pris. De eier heller ikke arbeidsverktøy, kjøretøy eller arbeidstøy. Arbeidstakerne løper stor risiko ved å utføre arbeidet maskert som entrepriser.»¹⁷. Bruk av underleverandører er utbredt i varebilbransjen, og leverandørkjedene kan strekke seg over flere ledd, som illustrert i Figur 3.

Figur 3: Illustrasjonsbilde av en reell leverandørkjede.

Gjennom varebilkontrollene har a-krimssenteret informasjon om omgåelse av arbeidsgiveransvaret. A-krimssenteret ser at utenlandske borgere ofte

- først jobber i en prøveperiode for arbeidsgiver
- ikke blir registrert i Aa-registeret
- arbeider svart for lav lønn
- er bosatt i boliger som arbeidsgiver disponerer
- tilbakebetaler deler av lønnen til arbeidsgiver gjennom husleie eller leie av kjøretøy

¹⁷ NTAES: Situasjonsbeskrivelse 2020. Arbeidslivskriminalitet

Dette bryter med krav til hva en selvstendig næringsdrivende skal ha frihet til å gjøre, nemlig

- å ta oppdrag for flere oppdragsgivere
- avslå oppdrag
- å drifte virksomheten for egen risiko og regning

Grunnen til at selvstendige næringsdrivende kan overleve i bransjen ved å fakturere oppdragsgiver for svært lave beløp, er at oppdragsgiver tar hånd om distribusjon av kjøreoppdrag, samt stiller bosted og varebil til disposisjon. Noen underleverandører får også dekket bensinutgifter av oppdragsgiver. Som gjenytelse får oppdragsgiver en underleverandør som stiller seg til disposisjon for dem, ofte som eneste oppdragsgiver, og som ikke har begrensning i antall arbeidstimer per dag. Det er kritisk at underleverandører i en slik situasjon ikke har krav på overtidsbetaling eller å få dekket sykepenger. I tillegg plasseres ansvaret for innbetaling av skatter og avgifter, forsikring, samt kostnader ved overlast og parkerings- og fartsbøter på underleverandøren.

Under en av kontrollene ble en sjåfør og hjelpemann som kjørte varer for en stor og profilert oppdragsgiver stanset. Begge hadde ankommet Norge en måned i forkant og hadde verken norsk identitetsnummer eller bankkonto. De hadde avtalt arbeidsforholdet før de kom til Norge, og skulle arbeide ved et enkeltpersonforetak.

De arbeidet opp mot 13 timer per dag, seks-syv dager i uken med 160 kroner i timelønn. Deler av lønnen ble tilbakebetalt til arbeidsgiver for leie av bolig.

Videre hadde arbeidsgiver informert om at dersom de registrerte et enkeltpersonforetak, som arbeidsgiver kunne leie inn tjenester fra, ville de få dobbelt så mye betalt. Hverken sjåfør eller hjelpemann var kjent med regelverket rundt registrering av virksomhet, men de antok at arbeidsgiver ville bistå med dette.

Dersom en sjåfør kjører oppdrag for kun én oppdragsgiver, innkvarteres av oppdragsgiver og får dekket deler av driftsutgiftene av oppdragsgiver er det sannsynlig at sjåføren i realiteten en arbeidstaker og burde vært ansatt. Et ansettelsesforhold sikrer utenlandske borgere rettigheter i norsk arbeidsliv.

Veien videre

Siden a-krimcenterets rapport om varebilbransjen ble offentliggjort i 2019 er det få endringer i kriminalitetsbildet i 2022. Det er fortsatt et stort handlingsrom for kriminelle aktører til å begå brudd på skatte- og avgiftslovgivningen, arbeidsmiljøloven og trygdesvindel. Kjøretøyene som benyttes er i dårlig forfatning og bransjen har også høy risiko for utnyttelse av sårbare arbeidstakere. Lovbruddene er alvorlige for samfunnet, enkeltmennesker og trafikksikkerheten på norske veier, og virker også konkurransevridende.

I løpet av høsten 2022 har flere av de sentrale aktørene innen varetransport opplyst at de nå ansetter flere egne sjåfør¹⁸. Vi tror at kontrollene, sammen med mediernes oppmerksomhet om bransjen, samt andre tiltak fra myndighetene, har bidratt til at vi nå ser en større vilje fra de sentrale bransjeaktørene til å ansette egne sjåfør. A-krimcenteret ser positivt på tegn til endring i en bransje som er sterkt preget av arbeidslivskriminalitet.

Det er flere faktorer som kan være med på å påvirke bransjen fremover. Regjeringen vil gjøre transportbransjen mer seriøs gjennom sin handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren¹⁹ og det foregår også utvikling av regelverk. Samtidig vil prisutviklingen på energi og drivstoff ha en innvirkning. Dyrere varer og tjenester vil presse prisene i bransjen ytterligere, noe kan bety at arbeidstakere fortsatt vil utnyttes i varebilbransjen.

A-krimcenteret i Oslo vil fortsette sin kontrollvirksomhet også i 2023. Det er viktig å være synlig som et forebyggende tiltak, for enkeltmennesker og som en støtte til de aktørene som faktisk innretter seg etter gjeldende regelverk.

¹⁸ [Posten, Postnord](#)

¹⁹ [Handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren](#)

POLITIET

Arbeidstilsynet

Skatteetaten

TOLL
CUSTOMS

A-krimssenteret i Oslo